

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK 1 | Łódź, Niedziela, 3 lutego 1946 roku | Nr 18

„Nie będę przyjmował dyrektyw od poszczególnych rządów“

DEKLARACJA TRYGVE LIE

sekretarza generalnego ONZ. — Po złożeniu przysięgi, premier świata wygłosił przemówienie programowe

LONDYN, 2.II. Agencja Reutera donosi z Londynu, że nowo mianowany sekretarz generalny, Trygve Lie, po złożeniu przysięgi na ręce przewodniczącego ONZ, Henri Spaaka, wyraził wdzięczność za okazane mu zaufanie.

— Z głębokim wzruszeniem opuściłem moją służbę w kraju ojczystym — powiedział minister Trygve Lie — aby podjąć się pracy dla wspólnoty narodów. Zdaję sobie dokładnie sprawę z powagi zadania, jakie mnie czeka. Wiem, że dla wypełnienia moich nowych obowiązków będę musiał dać z siebie wszystko, jednakże przystępując do spełnienia mego wielkiego zadania, jestem przekonany, iż komisja przygotowawcza i Generalne Zgromadzenie ułatwiły mi pracę przez szczegółowe opracowanie organizacji i procedury głównych instytucji Narodów Zjednoczonych. Pociągam się również tym, że od początku będę miał do swojej dyspozycji sztab kompetentnych i doświadczonych urzędników.

— Podejmując się nowego zadania, przyrzekam uczynić wszystko, co będzie w mojej mocy, aby się z niego jak najlepiej wywiązać. Jestem sługą was wszystkich. Postanowiłem zasłużyć sobie na dalsze zaufanie do mojej pracy dla dobra Narodów Zjednoczonych. Będąc pewnym poparcia, z ufnością patrzę w przyszłość. Będę uważał zawsze za swój obowiązek postępować jak na prawdę międzynarodowy urzędnik, natchniony tą samą wzniosłą ideą współpracy międzynarodowej, która skłoniła naszych wielkich przywódców ostatniej wojny do podjęcia inicjatywy stworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Sekretarz generalny nie został powołany w celu kształtowania polityki Narodów Zjednoczonych. Wytoczne tej polityki zostały określone w Kartie Narodów Zjednoczonych, decyzjami różnych organów Narodów Zjednoczonych. Zadaniem sekretariatu będzie okazanie pomocy tym instytucjom Narodów Zjednoczonych w opracowaniu i wykonaniu wszystkich po-

jętych przez nie decyzji. Celem Narodów Zjednoczonych jest utrzymanie pokoju, międzynarodowego bezpieczeństwa i ogólnego dobrobytu. Istnieje związek pomiędzy zagańczeniami pokoju i gospodarczymi oraz społecznymi warunkami, panującymi we wszystkich państwach. Stworzenie lepszych gospodarczych i społecznych warunków jest jednym z głównych celów ONZ. Pragnę podkreślić, że będzie uczy-

nione wszystko, co leży w mocy sekretariatu, w celu umożliwienia Radzie gospodarczo-społecznej wypełnienia jej funkcji. W pracy swej sekretariat będzie pamiętał o cierpieniach i zniszczeniach, wywołanych wojną.

„Nie będę przyjmował dyrektyw od poszczególnych rządów, kierować się będę wyłącznie instrukcjami, udzielonymi mi przez ONZ“ — zapewnił Trygve Lie.

Nowy rząd jugosłowiański otrzymał od parlamentu votum zaufania

BELGRAD, 2.II. — Radio belgradzkie podało do wiadomości, że marszałek Józef Bros Tito stanął na czele nowego gabinetu jugosłowiańskiego, którego członkami są: Edvard Kardelj — wicepremier i przewodniczący komisji kontrolnej, J. S. Prodanovic — drugi wicepremier, Stanoye Simic — minister spraw zagranicznych, Nikola Petrovic — minister handlu zagranicznego, Vlad Vecevic — minister robót publicz-

nych, Drago Marusic — minister poczty i telegrafów, dr. Todor Viliasinovic — minister komunikacji, Andria Hebrang — minister przemysłu i przewodniczący komitetu do opracowania planu gospodarczego, Bano Andrejev — minister kopalni, dr. Vasa Grubrilovic — minister rolnictwa i lasów.

Zgodnie z doniesieniem radia, zgromadzenie jednogłośnie udzieliło nowemu gabinetowi votum zaufania.

Tylko pomoc długoterminowa

może odbudować, zrujnowane przez wojnę kraje europejskie

Wniosek ministra Stańczyka na posiedzeniu ONZ

LONDYN (BBC). Na wczorajszym posiedzeniu plenarnym Organizacji Narodów Zjednoczonych poruszono sprawę udziału Światowej Federacji Związków Zawodowych w pracach organizacji oraz sprawę pomocy dla zniszczonych przez wojnę krajów europejskich.

Na wniosek delegata amerykańskiego, senatora Connally, sprawę udziału przedstawicieli Związków Zawodowych w ONZ przekazano komisji pierwszej — do spraw politycznych i bezpieczeństwa. Wniosek ten poparli przedstawiciele Związku Radzieckiego, Francji i Unii Południowo-Amerykańskiej.

Następnie delegat Polski minister Stańczyk, odczytał rezolucję, w której domagał się zorganizowania szybkiej akcji pomocy, mającej na celu odbudowę zrujnowanych przez wojnę krajów europejskich. Pomoc UNRR'y jest

chwilowa i ograniczona, ma charakter doraźny. Niezbędna jest pomoc długoterminowa, która postawiłaby na nogi kraje wyzwolone. Minister Stańczyk podkreślił, że pokój świata jest nie do osiągnięcia tak długo, jak długo istnieje niedza i nierówność społeczna. Szerokie planowanie długoterminowej pomocy — oto zadanie, jakie zdaniem ministra Stańczyka, winno być wypełnione przez Radę Gospodarczą i Społeczna.

Delegatka brytyjska, minister oświaty Ellen Wilkinson, zabierając po raz pierwszy głos na Walnym Zgromadzeniu, gorąco poparła wniosek Stańczyka, podkreślając, iż zakres pomocy dla krajów zrujnowanych winien być tak wielki, aby w krótkim czasie doprowadził te kraje do samowystarczalności gospodarczej. Do powyższego wniosku wniósł poprawkę delegat Stanów Zjednoczonych Townsend, który zale-

Wiceprezydent m. Łodzi

Ob. STANISŁAW DUNIAK

Wybory w Rumunii

O blok stronnictw demokratycznych

LONDYN (2.II.) Agencja Reutera donosi, że w związku ze zbliżającymi się wyborami w Rumunii, Centralny Komitet Partii Komunistycznej ogłosił apel wzywający do utworzenia wspólnej listy kandydatów bloku stronnictw demokratycznych, których przedstawiciele wchodził w skład rządu dnia 6 marca 1945 roku.

Wzorowa osada na terenie spalonej przez Niemców wsi

Wojewódzka Rada Narodowa w Lublinie postanowiła założyć wzorową wieś pod Zamościem na terenie spalonej w czasie okupacji wsi Siedliska. Leży ona 8 kilometrów od miasta przy szosie w pobliżu toru kolejowego i linii wysokiego napięcia. Gospodarstwa rolne będą obejmowały od 5—8 ha.

Amb. Wielkiej Brytanii u ministra Rzymowskiego

WARSZAWA (2.II.) Minister spraw zagranicznych, Wincenty Rzymowski przyjął w obecności wicedyrektora departamentu politycznego MSZ dra Tadeusza Zebrowskiego, ambasadora Wielkiej Brytanii, Victor Cavendish Benticka.

Uroczyste przyjęcie w ambasadzie ZSRR w Londynie

LONDYN (BBC). Wczoraj odbyło się w salonych ambasady ZSRR w Londynie uroczyste przyjęcie, wydane przez przewodniczącego delegacji rosyjskiej dla uczestników Walnego Zgromadzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych. W przyjęciu wzięli udział członkowie rządu Wielkiej Brytanii z premierem Attlee i ministrem spraw zagranicznych Bevinem na czele.

Siedziba tymczasowa ONZ

Miejscowość Stanford, 50 km. od Nowego Jorku

Organizacji Narodów Zjednoczonych, która udała się do Stanów Zjednoczonych, celem dokonania wyboru przyszłej siedziby ONZ, wskazała jako nadającą się do tego celu miejscowość Stanford w stanie Connecticut, położoną w odległości 50 km. od Nowego Jorku.

New York jest wskazany jako sie-

dziba tymczasowa dopóki miejsce przeznaczone na siedzibę stałą nie zostanie odpowiednio przystosowane i urządzone do tego celu. Projekt delegacji zostanie przedłożony komisji dla obioru stałej siedziby ONZ w nadchodzący wtorek.

cił przekazanie sprawy planowania pomocy Komisji Gospodarczo-Finansowej. Poprawka ta została przyjęta przez plenum.

Zastępca komendanta Oświęcimia aresztowany w Rumunii

LONDYN (2.II.) Agencja Reutera donosi z Bukaresztu, że policja rumuńska aresztowała w Cluj Józefa Boschnera, który był przypuszczalnie zastępcą komendanta obozu śmierci w Oświęcimiu. Boschner był podobno pomocnikiem dra Mengerle, wynalazcy pieców śmierci w Oświęcimiu i jest odpowiedzialny za zgładzenie tysięcy brytyjskich i francuskich jeńców wojennych w szpitalu w pobliżu Berlina. W czasie śledztwa Boschner symulował ataki epileptyczne i obłęd.

Aresztowanie szefa policji niemieckiej w Duisburgu

BERLIN (2.II.) Nowy skandal wykryły brytyjskie władze tajnej policji w Duisburgu, mianowicie aresztowano szefa miejscowej policji niemieckiej, Bruno Waldena jako przestępcę wojennego. Walden potrafił przez 8 prawie miesięcy zmylić czujność władz. Nie należał on wprawdzie do partii hitlerowskiej, ale jak wynika ze śledztwa, które przeprowadziły władze radzieckie, w czasie pełnienia służby na froncie wschodnim, zasłynął on z mordowania ludności cywilnej.

WICEK I WACEK (w czasie okupacji)

WACEK: — Mówiłem, żeby nie lazić no nocy! Co teraz zrobimy? —
WICEK: — Wiazimy na mur!.. —

POLICJANT: — Muszę sobie założyć za-
mknę pod brode.. —
WACEK: — Reka mi cierpi.. —

WICEK: — Cygaro!.. Co za pokusa!..
Zaciagnę sie choć raz!..
WACEK: — I mnie jednego cigar!.. —

POLICJANT: — No, czas już na mnie! Ale co to?.. Posag poli cygaro? Zapewne zwariowałem! Ratunku! —

NA DWORCU „ŁÓDZ-FABRYCZNA“

Przed dworcem i w poczekalni nieznośny brud. — Chiński język „obwieszczenia“
Beznadziejne czekanie na pociąg. — Kto podróżuje, dokąd i pogo. —

Nie potrzeba wejść nawet na samą stację, by zetknąć się ze śladami nie-dawnej wojny: na frontowej ścianie bu-dynku wiążą oczy transparenty i napisy: „Pomoc dla wszystkich jeńców wo-jennych“, „Wracamy na Bałtyk“, tabli-ca orientacyjna P.U.R-u, czerwien trans-parency wita delegatów na mię-dzynarodowy zjazd b. więźniów polity-cznych i t. d.

Przed dworcem — podjazd. Kiosk uliczny sprzedawca papierosów, a obok grupka ludzi, przeprowadza jakąś pilną transakcję handlową.

Okazuje się, że komuś zginęły pie-niądze na bilet kolejowy i sprzedaje ze-garek. Mówi, że znalazł. Nie byłem przy tym, ale pewnie „zwał“!

Przed dworcem jest sytuacja, która może zmusi do wyjazdu gdziekolwiek, choćby na koniec świata: brud i nie-chlujstwo! Koński nawóz rozgniatają ci, co „Wracają na Bałtyk“ i ci, co „Na Zachód“ i owi delegaci na międzynaro-dowy zjazd.

Mijam z obrzydzeniem ten nastroj głębokiego średniowiecza, czy też przed-wojennego brudnego miasteczka na za-padłych kresach i wchodzę do pocze-kalni.

W poczekalni

Na lewo — bufet i na prawo bufet. Na lewo: „Dla oficerów“, na prawo: „Dla żołnierzy“.

Kobieta w eleganckim lisie, wspar-ta o ścianę je bułkę z szynką, popija ją herbata z butelki od piwa. Nie patrzy w dół na podłogę poczekalni, bo prze-cięż nie mogła by jeść — jest bardzo brudno, po prostu — święta ziemia — ten sam wiec co przed dworcem nastroj, zmuszający do wyjazdu gdziekolwiek, byle dalej od dworca Łódź-Fabryczna. Kobieta ma wzrok utkwiony w bagaż Milicjanci coprawda lufami karabinów sprawiają wrażenie straży bezpieczeńst-wa, ale w podróży trzeba patrzeć na ba-gaż mimo wszystko.

Opieki podróżnych upewniają się, czy pociąg z godziny pierwszej po-południu przyjdzie o drugiej czy pół do trzeciej. Niepewność — zdenerwowania nie ma: bo czyż to pierwszy raz rozkład jazdy „oszukuje“!

Przy okienku z prawej strony Obwie-szczenie D.O.K.P. Chińszczyzna „obwie-szczeń“ w Łodzi w chińskim języku: „Ostrzeżenie dla osób, korzystających z usług kolei bez ważnego biletu — kto bez zamiaru płacenia należności wy-lądza (!) przejazd koleją lub innym środkiem komunikacji (dorożką też?) o którym wie, że jest płatny, podlega kar-ze aresztu do roku lub grzywny“.

O co tu chodzi? zamiaru nikt nie ma, ale co drugi przecięt płaci..
W dużej sali na prawo, tej właśnie,

która wiedzie do bufetu „tylko dla żoł-nierzy“, pod ścianami rozsiadła się sen-ność podróżnych pomieszana z piętnem rezygnacji — tu i ówdzie skulona roz-pacz długich godzin spędzonych na ku-ferku.

Dużo zmęczenia na twarzach — wsą-czyła się w nie melancholia kół, pożera-jących przestrzeń i ból czekania.

— Niechby wreszcie koła poniosły w świat, gdzie chociaż jest powietrze, gdzie jest czystość — choćby nieba. Tu — czekanie, sklepienie jest brudem su-ffitów stacyjnych. W tej osobliwej atmo-sferze stacyjnej, w której zmęczoną cisze rozdziera tylko głośnik radiowy z bufetu — najbliżej życia jest zwykły numerowy. Oto i on: na mosiężnej tabliczce Nr. 275.

Kto podróżuje i dokąd

Odprowadził w swym kolejowym życiu dziesiątki tysięcy podróżnych do Krako-wa, Warszawy i Kielc, a teraz na Zachód i na Bałtyk. Z różnych stron świata po-witał takie same tysiące ludzi zadyszka-nych podróży. Tym i tamnym pomaga władować się do przepełnionego pociągu

— Duży ruch? — pytam.
— Normalnie. Dużo pasażerów, ale to szabrownicy. Panie, tu na stacji wydał się, że ten szaber nigdy się w Polsce nie skończy.

— Jak to? — dziwię się, — przecież te Ziemię Odzyskane są już właściwie daw-no wyzyskane, przecież tam już pewnie

nie ma co jeździć po szaber, chyba — po uczciwą pracę.

— Nie jest tak „złe“, proszę pana. Żeby pan wiedział, ilu facetów przy-chodzi do mnie codziennie z zapytaniem o... niemieckie marki.

— Marki? Skąd pan je ma?

— Ja ich nie mam, ale „podróżnym“ wydaje się, że ja — numerowy — mu-szę wiedzieć, kto, gdzie je ma. Płacą po sześćdziesiąt groszy za markę i — jazda, panie, do Odry czy Nissy i gdzieś jesz-cze, co się nazywa Sagan, czy Kocioł.

— Panie — tam jeszcze kupują so-bię chłopcy narzędzia i sprzęty gospodar-skie i rozwożą po Polsce.

— Dużo pan zarabia? — zmieniłem temat.

— Plus minus pięćdziesiąt złotych dziennie. To jest panie — guzik! Przed wojną zaniósł się walizkę do tramwaju, to była najmniej złotówka, a teraz dwa-dziesiąt pięć groszy, to jest, chciałem powiedzieć dwadzieścia pięć złotych, jak da, to świat. A poza tym dużo jeszcze tych z Zachodu wraca, pieniądze nie ma-ją, dają po trzy, cztery Chesterfieldy i koniec.. Nie mamy do nich żalu, bo to fa-ki kawał jada do kraju, ale widzi się, że niejeden wiezie cały majątek..

„Warszawa“ się spóźnia

— No a punktualność? Zdaje się, usprawniło się trochę życie na kolei.
Czy są opóźnienia?

— W ubiegłym tygodniu Warszawa przychodziła punktualnie, bo spóźniała się tylko o kwadrans. A w tym — jakby uciał! Widzi pan, choćby dziś: jest już blisko druga a „Warszawy“ na pierwszą pięć jeszcze nie ma. Ale nie tylko War-szawa. Głupie Koluszki spóźniają się go-dzinę!

Urozmaicone jest życie na dworcu Łódź-Fabryczna: atmosfera małomiasteczkowego niechlujstwa, daremne wycze-kiwanie na pociąg, kupno-sprzedaż ma-rek niemieckich i wśród tego wszystkim-go „witamy delegatów na międzynaro-dowy zjazd“ i „żegnamy wracających na Bałtyk“. Milicja czasem „wita“ wracają-cych z Zachodu.

Któż jest za to odpowiedzialny? Czy tak trudno zaprowadzić pewien ład i porządek na dworcach? Czyby nap-rze nie mógł tego uczynić, z własnej inicja-tywy, obywatel-zawidzący wespół z personelem dworcowym?

Cieszymy się bardzo i serdecznie gra-tulujemy łódzkim kolejarzom, którzy w wysiłku pracy osiągnęli najlepsze wy-niki, ale — czy nie można jeszcze lepiej, czy pociągi z Warszawy muszą się spóź-niać? Chyba — nie! Jeszcze trochę wy-siłku, inicjatywy i dobrej woli, a stanow-czo, naprawdę będzie lepiej i porządniej.. Wtedy będziemy dumni z Was, obywa-tele!

F.

Dostawy UNRRY dla Polski

Przy odbiorze i wyładunku stosowana jest ścisła kontrola. W magazynach „Warrantu“ i „Społem“

Do portów w Gdyni, w Constanzy za-waża statki z dostawami UNRRY dla Pol-ski. Z maszynami rolniczymi, narzędzia-mi, lekarstwami, materiałami sanitarnymi, żywnością, odzieżą i — tym, co dla Łodzi jest może najważniejsze — z wełną i ba-wełną.

W ciągu ostatnich 6 miesięcy (do stycz-nia br.) otrzymaliśmy z dostaw UNRRY: 12.240 ton bawełny (52.707 bel), 2.168 ton wełny (8.464 bele) i 474 tony juty (2.612 bel).

Wagony rozładowywane są na bocz-nicach Scheiblera. Rolnika oraz składów towarowych Warranta.

Panuje tu gorączkowy ruch. Wagony są kolejno otwierane i z ich wnętrza robot-nicy wynoszą toboły wełny, wielkie bele bawełny, ładują na wózki ciężkie skrzy-nie, wytaczają beczki.

Praca idzie szybko i sprawnie. Tempo rozładunku wzrasta. O ile przy pierw-szych transportach UNRRY wyładowywa-

no zaledwie 16 wagonów dziennie — dziś przy tej samej ilości robotników rozłado-wuje się ich ponad 40.

Przy odbiorze dostaw UNRRY stoso-wana jest ścisła kontrola. Ot i teraz rów-nież asystują przy wyładunku przedstawi-ciele MRN, Banku Gospodarstwa Krajowe-go, bank ten bowiem przyjmuje cały ta-dunek na skład, dalej przedstawiciele UNRRY na Łódź, ob. Klechniowski, przed-stawiciele Urzędu Wojewódzkiego, biura kontroli, delegaci stronnictw politycznych. Z odbioru każdego wagonu robiony jest protokół, podpisywany i kwitowany przez wszystkich przyjmujących.

Trzeba podkreślić, że współpraca oby-wateleńska układa się niezwykle harmonij-nie i że często przedstawiciele stronnictw współpracują przy rozładunku amerykań-skich dostaw nie tylko jako obserwatorzy, ale poprostu zdejmują marynarki, zakasa-ją rekawy i.. dźwigają skrzynie i beczki.

Z pełnym poświęceniem pracują też przedstawiciele UNRRY z Klechniow-

skim na czele, ci ludzie, przy pomocy których ministerstwo przekazuje składni-cy dostawy amerykańskie. Pracują często w nocy, nie schodząc przez wiele godzin z rampy.

Nadeszły z Ameryki artykuły żywno-ściowe rozprowadzane są wśród ludności za pośrednictwem spółdzielni „Społem“, lekarstwa przy pomocy wydziałów zdro-wia, odzież używana — przez minister-stwo opieki społecznej. Nowe tekstylia znajdują się w dyspozycji ministerstwa żegluzi morskiej i handlu zagranicznego.

Idziemy teraz do olbrzymich składów magazynów „Warranta“, gdzie umiesz-czane są wyładowywane właśnie towary.

Schodzimy do olbrzymich piwnic, gdzie składa się nadeszła właśnie wełna.

Natychmiast po wyładowaniu wszyst-kich wagonów, pociąg wraca do Gdyni po dalszy transport surowców i towarów, przeznaczonych dla Polski.

Kaba.

